

Briselē, 2022. gada 21. jūnijā
(OR. en)

10513/22

COH 56
ENV 641
COMPET 521
SAN 403
EDUC 253
EMPL 266
RECH 398
TRANS 428
AGRI 280
POLCOM 65
RELEX 858
POSEIDOM 3
POSEICAN 3
POSEIMA 3

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums:	2022. gada 21. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepri. dok. Nr.:	9514/22
Temats:	Komisijas paziņojums "Cilvēki pirmajā vietā, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes nodrošināšana, ES tālāko reģionu potenciāla atraisīšana" – Padomes secinājumi (2022. gada 21. jūnijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Komisijas paziņojumu "Cilvēki pirmajā vietā, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes nodrošināšana, ES tālāko reģionu potenciāla atraisīšana", kurus Vispārējo lietu padome apstiprināja savā 3885. sanāksmē 2022. gada 21. jūnijā.

Padomes secinājumi par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai
"Cilvēki pirmajā vietā, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes nodrošināšana, ES tālāko reģionu potenciāla atraisīšana"

Eiropas Savienības Padome,

ATGĀDINOT:

- Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. pantu;
 - 2022. gada 3. maija paziņojumu "Cilvēki pirmajā vietā, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes nodrošināšana, ES tālāko reģionu potenciāla atraisīšana";
 - 2017. gada 24. oktobra paziņojumu "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem";
 - Eiropas Parlamenta 2021. gada 14. septembra rezolūciju par virzību uz spēcīgāku partnerību ar ES tālākajiem reģioniem;
 - Eiropas Reģionu komitejas 2020. gada 10. decembra atzinumu "Eiropas Komisijas ziņojums par atjaunotas stratēģiskās partnerības ar ES tālākajiem reģioniem īstenošanu";
 - Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2022. gada 20. janvāra atzinumu par tematu "Tālāko reģionu ieguldījums ES attīstībā";
 - 2021. gada oktobra apsekojumu par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz tālākajiem reģioniem;
1. ATZĪST Gvadelupas, Francijas Gviānas, Martinikas, Reinjonas, Majotas, Senmartēnas, Azoru salu, Madeiras un Kanāriju salu specifiku, t. i., to strukturālo sociālo un ekonomisko situāciju, ko vēl vairāk apgrūtina to nošķirtība, izolētība, nelielais izmērs, sarežģītā topogrāfija un klimats, dabas riski un ekonomiskā atkarība;

2. ATGĀDINA, ka saskaņā ar LESD 349. pantu Padome pēc Komisijas priekšlikuma var pieņemt īpašus pasākumus Līgumu piemērošanai, lai ņemtu vērā tālāko reģionu īpatnības un grūtības;
3. ATZĪST, ka šiem reģioniem varētu būt vajadzīgs Eiropas Savienības atbalsts, proti, ES tiesību akti, kas pielāgoti to specifikai, palīdzība teritoriālās inženierijas jomā un finansiāls atbalsts; UZSVER, ka šāds atbalsts ir izšķirīgi svarīgs, lai uzlabotu kohēziju visā ES, novēršot plaisas starp šiem reģioniem un pārējo ES un veicinātu ilgtspējīgu strukturālo un ekonomisko atveseļošanu;
4. NORĀDA jo īpaši, ka tālākie reģioni ir pakļauti dabas riskiem, klimata pārmaiņām un ekstrēmiem laikapstākļu notikumiem un ir no tiem maz pasargāti;
5. UZSVER, ka tālākie reģioni saskaras ar virkni kopīgu grūtību, kā minēts LESD 349. pantā, un ka katrs tālākais reģions sniedz citādu labumu Eiropas Savienībai;
6. ATZĪST īpašos noteikumus attiecībā uz tālākajiem reģioniem, kas nostiprināti vairāk nekā 20 ES regulās, ar ko tiek izveidoti daudzgadu finanšu shēmas ES fondi un programmas 2021.–2027. gadam;
7. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ir atjaunots Komisijas paziņojums par ES tālākajiem reģioniem; ATZINĪGI VĒRTĒ, ka uzsvērtā cilvēku izvirzīšana pirmajā vietā, ņemot vērā, ka Eiropas pilsoņi ir Eiropas projekta saistošais elements, kā arī uzsvērti centieni nodrošināt, ka ekonomikas atveseļošana un ilgtspējīga izaugsme atbilst cilvēku vajadzībām;
8. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Komisija ir apņēmusies atbalstīt tālākos reģionus un integrēt to specifiku ES tiesību aktos un tajos izklāstītajā politikā, lai sekmētu šo reģionu attīstību, izmantojot īpaši pielāgotas un konkrētai vietai atbilstošas pieejas;

9. ATZĪST, ka tālāko reģionu attīstības stratēģijas pēc vajadzības virza un regulāri atjaunina paši reģioni un to dalībvalstis; PIENĒM ZINĀŠANAI Komisijas ieteikumus un cieši sadarbosies ar Komisiju, lai šos ieteikumus virzītu uz priekšu;

I. COVID-19 PANDĒMIJA, REAKCIJA UZ KRĪZI UN EKONOMIKAS ATVESEĻOŠANA

10. ATZĪST, ka ir rūpīgāk jāapsver drošības un noturības jautājumi šajos reģionos; ĪPAŠI UZSVER nozīmi, kāda ir gatavībai krīzēm un krīžu pārvarēšanai;
11. UZSVER, ka ir jāpievēršas augstajam nabadzības līmenim tālākajos reģionos, jo īpaši pēc Covid-19 pandēmijas; ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas paziņojumā paustās prioritātes, piemēram, nabadzības mazināšanu, integrāciju un līdztiesību;
12. ATZĪST, ka Komisija ir piešķīrusi prioritāti ilgtspējīgai attīstībai un iekļaujošai ekonomikas atveseļošanai un izaugsmei tālākajos reģionos pēc Covid-19 pandēmijas, un MUDINA Komisiju atbalstīt strauji augošās un nodarbinātību veicinošās nozares, kuras sekmē ilgtspējīgu attīstību;
13. UZSVER, ka svarīgi ir veicināt investīcijas tūrisma nozarē, lai atbalstītu šā stratēģiskā sektora atveseļošanu un ilgtspējīgu attīstību;
14. UZSVER, ka vēl vairāk ir jāatbalsta inovācija, pētniecība un izstrāde tālākajos reģionos, lai sasniegtu Komisijas paziņojuma mērķus ekonomikā un citās jomās;
15. APLIECINA, ka Padome par vienu no galvenajām nozarēm tālāko reģionu ekonomikas izaugsmes sekmēšanai ir apzinājusi zilo ekonomiku;

16. UZSVER iespējas, ko sniedz zaļā un digitālā pārkārtošanās tālākajos reģionos, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi, darbvietu radīšanu un pāreju uz tādu ekonomikas modeli, kas balstās uz ilgtspēju un inovāciju;

Valsts atbalsts

17. AICINA Komisiju turpināt strādāt pie valsts atbalsta noteikumu pārskatīšanas, pamatojoties uz esošajiem noteikumiem attiecībā uz tālākajiem reģioniem ES tiesību aktos par valsts atbalstu;
18. ATZINĪGI VĒRTĒ elastību, kas raksturoja pagaidu regulējumu valsts atbalsta pasākumiem pandēmijas laikā, un ATGĀDINA, ka tas ir ļāvis iegrožot Covid-19 pandēmijas negatīvās sekas;
19. UZSVER, ka atbalsts tālākajos reģionos varētu neskart konkurenci iekšējā tirgū, ja vien tas ir vērsts uz pilnībā vietēja mēroga darbībām;

II. ILGTSPĒJĪGA UN IEKĻAUJOŠA ATVESEĻOŠANA UN IZAUGSME

20. ATZINĪGI VĒRTĒ centrālo vietu, kas Komisijas paziņojumā ierādīta centieniem pievērsties tālāko reģionu iedzīvotāju vajadzībām, atveseļošanas un izaugsmes procesā viņu vajadzības un bažas izvirzot pirmajā vietā; ATZINĪGI VĒRTĒ jo īpaši mērķi panākt konvergenci starp tālākajiem reģioniem un citiem ES reģioniem;
21. UZSVER – pēc Portu samita īpaša uzmanība ir jāpievērš tālākajiem reģioniem saistībā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru;

Cilvēku vajadzību apmierināšana: infrastruktūra un pakalpojumi

22. ATZĪST infrastruktūras attīstības nozīmi dažos tālākajos reģionos, lai šādi reģioni varētu izmantot priekšrocības, ko sniedz ekonomikas attīstība, ilgtspējīga tūrisma attīstība un mijiedarbība savas ģeogrāfiskās teritorijas iekšienē, un lai nodrošinātu noturību;
23. AICINA attiecīgās dalībvalstis iesaistīties vēl vairāk, ņemot vērā savu tālāko reģionu attiecīgo kompetenci, jo īpaši atbalstīt pamatinfrastruktūras attīstību – publisku dzeramā ūdens apgādi, mājokļus, sanitārijas pakalpojumus, atkritumu apsaimniekošanu, tīru enerģiju, ātrus un noturīgus informācijas tīklus, noturību pret dažādiem riskiem – un piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem un sociālās aprūpes pakalpojumiem, piemēram, izglītībai, bērnu aprūpei, veselībai vai transportam;
24. ATGĀDINA, ka tālākie reģioni iedzīvotāju mobilitātes un pirmās nepieciešamības preču apgādes jomā ir pilnībā atkarīgi no cenas ziņā pieejama un uzticama gaisa un jūras transporta;

Jaunatne, izglītība un nodarbinātība

25. ATGĀDINA, ka tālākajiem reģioniem ir jādod iespējas jauniešiem, īpaši ar formālo un neformālo izglītību, apmācību un brīvprātīgo darbu, un jāattīsta nodarbināmība, izmantojot prasmju pilnveidi, mūžizglītību un profesionālo apmācību, tostarp kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju;
26. UZSVER, ka ES fondi un programmas var atbalstīt tādas apmācības izstrādi, kas vērsta uz nodarbinātību nodrošinošām darbībām reģionu iekšienē; ka tiem būtu jāatbalsta mobilitāte, tostarp mobilitāte to ģeogrāfiskajā baseinā, un tādu apmācību izstrāde, kas vērstas uz nodarbināmības uzlabošanu reģionu iekšienē, lai palīdzētu risināt tālāko reģionu problēmas, kurus skar novecošana, nodarbinātības līmeņa atšķirības starp dzimumiem vai liels jauniešu īpatsvars;

27. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas iniciatīvu izveidot dotāciju shēmu, kas dod jauniešiem iespējas divus nākamos gadus rīkoties, veidot un īstenot projektus atbilstīgi ES prioritātēm vietējā līmenī; MUDINA Komisiju, attiecīgās dalībvalstis un tālākos reģionus plaši informēt par šo iniciatīvu;
28. AICINA Komisiju īstenot paziņojumu, nodrošinot, ka tiek ņemta vērā tālāko reģionu specifika ES rīcībpolitikā, kas saistīta ar nodarbinātību, tostarp, *ALMA* iniciatīvā, Garantijā jauniešiem un Garantijā bērniem;

Zaļā pārkārtošanās un bioloģiskā daudzveidība

29. NORĀDA uz tālāko reģionu neaizsargātību saistībā ar klimata pārmaiņām un nepieciešamību atbalstīt tālākos reģionus zaļās pārkārtošanās īstenošanā; UZSVER, ka rīcībpolitika ar mērķi cīnīties pret klimata pārmaiņām ir jāpielāgo tālāko reģionu stiprajām pusēm, piemēram, to nozīmīgajam potenciālam attīstīt atjaunīgo energoresursu enerģiju;
30. NORĀDA, ka tālākajos reģionos atkritumu apsaimniekošanas un reciklēšanas jomā trūkst apjomradītu ietaupījumu, un ir vajadzīgi lētāki vietējie atgūšanas un reciklēšanas risinājumi, kas nevājina vides aizsardzību;
31. UZSVER, ka tālākajiem reģioniem ir vajadzīgs atbalsts paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %" nosprausto mērķu sasniegšanā, lai ņemtu vērā šo reģionu īpašo kontekstu;
32. APSTIPRINA, ka ir jāaizsargā, jāatjauno un jānovērtē tālāko reģionu izcilās ainavas un bioloģiskā daudzveidība; AICINA attiecīgās dalībvalstis šajā ziņā turpināt iesaistīties; AICINA Komisiju turpināt popularizēt šo vērtību;

Zilā ekonomika un zivsaimniecība, lauksaimniecība un lauku attīstība

33. UZSVER, ka ilgtspējīgai zilai ekonomikai kā daļai no ES integrētās jūrlietu politikas un ilgtspējīgai okeānu un jūru izmantošanai ir svarīga vieta Eiropas zaļā kursa programmā un ATZINĪGI VĒRTĒ ļoti lielo nozīmi, kāda ES misijai "Līdz 2030. gadam atjaunot mūsu okeāna un ūdeņu stāvokli" ir zaļā kursa mērķrādītāju sasniegšanā attiecībā uz okeāniem un jūrām, tostarp tālākajos reģionos;
34. ATZĪST, ka tālāko reģionu noturībai svarīga ir pārtikas dažādošana un autonomija, un tā būtu jāatbalsta ar piemērotu lauksaimniecības un jūras rīcībpolitiku;
35. ATGĀDINA, ka tālāko reģionu pārtikas ražošanas sistēmas ir specifiskas salīdzinājumā gan ar kontinentālo Eiropu, gan kaimiņvalstīm, un ka lauksaimniecībai un zivsaimniecībai ir liela nozīme nodarbinātības un zemes izmantošanas plānošanas ziņā; UZSVER, ka ir jāatbalsta vietējā ražošana; ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas mērķi tālākajos reģionos īstenot stratēģiju "No lauka līdz galdam"; AICINA Komisiju palīdzēt šiem reģioniem pilnībā izmantot šīs stratēģijas sniegtās iespējas, kā arī īstenot pieejas "Viena veselība" principus;
36. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Komisijas paziņojumā ir atspoguļotas galvenās problēmas, ar ko tālākie reģioni saskaras zivsaimniecības un zilās ekonomikas jomā, un AICINA Komisiju attiecīgi pilnībā pielāgot savus noteikumus, jo īpaši ar valsts atbalstu saistītos noteikumus, tālāko reģionu situācijai, neskarot ES tiesību aktus, kas saistīti ar zivsaimniecību un vidi; UZSVER, ka ir jāatbalsta tālāko reģionu nerūpnieciskās zvejas flotes atjaunošana;

III. SADARBĪBA AR CITIEM EIROPAS REĢIONIEM, KAIMIŅVALSTĪM UN CITIEM PARTNERIEM

37. UZSTĀJ, ka cilvēkiem no tālākajiem reģioniem ir jānodrošina apmācības iespējas viņu pašu ģeogrāfiskajā teritorijā, jo īpaši, izmantojot mobilitāti to baseinā;
38. AICINA tālākos reģionus labāk popularizēt savu ieguldījumu Eiropas Savienībā, kopīgi iesaistīties sadarbības projektos, veikt apsekojumus un sekmēt mijiedarbību savā ģeogrāfiskajā baseinā;
39. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas atbalstu konkrēto ar migrāciju saistīto problēmu risināšanā, ar kurām saskaras tālākie reģioni, jo īpaši saistībā ar nepavadītiem nepilngadīgajiem; MUDINA attiecīgās dalībvalstis pastiprināt Eiropas fondu izmantošanu dalītā pārvaldībā, īpaši *AMIF*, *ISF* un *BMVI*;
40. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas iniciatīvu noteikt galvenās sadarbības jomas katrā baseinā; AICINA attiecīgās dalībvalstis veicināt sadarbību šajās jomās starp tālākajiem reģioniem un aizjūras zemēm un teritorijām, kā arī ar trešām valstīm;
41. UZSVER, ka tālākie reģioni būtu uzskatāmi par vērtību Eiropas Savienībai un biežāk iesaistāmi Eiropas pētniecības projektos; AICINA dalībvalstis attiecīgos gadījumos atvieglot tālāko reģionu integrāciju pētniecības konsorcijs konkrētos jautājumos, piemēram, bioloģiskā daudzveidība, vektora un tropiskās slimības;
42. MUDINA dalībvalstis sekmēt sadarbību, mijiedarbību un sinerģijas starp saviem reģioniem un ES tālākajiem reģioniem;

43. UZSVER tālāko reģionu nozīmi ES ārējās attiecībās – tie ļauj projicēt ES intereses un vērtības to ģeogrāfiskajos apgabalos; UZSVER nozīmi, kāda ir tālāko reģionu labākai integrēšanai daudzpusējos sadarbības projektos, jo īpaši, ja tie īsteno izmēģinājuma darbības;
44. AICINA Komisiju aizsargāt tālāko reģionu intereses, jo īpaši tirdzniecības sarunās ar trešām valstīm;

IV. SPĒCĪGĀKA PARTNERĪBA, DIALOGS UN ATBALSTS

45. AICINA Komisiju:
- turpināt pētīt veidus, kā stiprināt tālāko reģionu potenciālu;
 - uzlabot ES rīcībpolitikas koordināciju attiecībā uz šiem reģioniem, lai panāktu efektīvāku transversālu rīcībpolitiku;
 - veicināt attiecīgo dalībvalstu un to tālāko reģionu iesaisti politikas veidošanā, attiecīgā gadījumā atspoguļot tālāko reģionu specifiku ES programmu gada un daudzgadu darba programmās un uzaicinājumos iesniegt projektus;
 - intensīvāk informēt par tālāko reģionu specifiku dažādos dienestos; šajā sakarā turpināt rīkot regulāras darba grupas sanāksmes, kurās piedalās Komisija, tālākie reģioni un to dalībvalstis; rīkot speciālas tematiskās darba grupas sanāksmes, piedaloties attiecīgajiem tās dienestiem, lai analizētu tālāko reģionu iesniegtos priekšlikumus;
 - attiecīgā gadījumā nodrošināt tālāko reģionu specifiskas iestrādi ietekmes novērtējumus, izmantojot teritoriālus ietekmes novērtējumus;
46. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu nodrošināt konsultatīvus rīkus, lai pēc pieprasījuma palīdzētu konkrētiem tālākajiem reģioniem izstrādāt reģionālās attīstības plānus, reformas un investīciju programmas un izmantot iespējas un sinerģijas ES fondu un programmu ietvaros, kas var papildināt valsts konsultatīvos rīkus un shēmas;

47. AICINA attiecīgās dalībvalstis atbalstīt savus tālākos reģionus administratīvo spēju veidošanā un veicināt prasmju pilnveidi, lai pilnībā izmantotu ES programmu priekšrocības;
48. ĪPAŠI UZSVER, ka ir jāveido pārraudzības rīki, lai regulāri pārraudzītu Komisijas paziņojuma īstenošanu.
-